

Sopot, 4 grudnia 2024 r.

dr hab. Maria Jastrzębska, prof. PG
Katedra Finansów
Wydział Zarządzania i Ekonomii
Politechnika Gdańska

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Jarosława Białka

pt. „Koncepcja rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego jako formy finansowania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w Polsce” napisanej pod kierunkiem dr hab. Anny Zamojskiej, prof. UG i promotora pomocniczego dr Sebastiana Susmarskiego

Podstawa prawna sporządzenia recenzji

Recenzja została sporządzona w związku z powołaniem mnie przez Radę Dyscypliny Ekonomia i finanse Uniwersytetu Gdańskiego do pełnienia funkcji recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora mgr Jarosławowi Białkowi (podstawa prawna ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki, Dz. U. 2017, poz. 1789 z późn. zm. w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. 2018, poz. 1669 późn. zm.).

Ocena przedmiotu badań (tematu rozprawy)

Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) jako model współpracy sektora publicznego i sektora prywatnego w celu realizacji projektów inwestycyjnych oraz forma finansowania inwestycji publicznych, w tym inwestycji samorządowych, zyskuje na znaczeniu w wielu krajach. Warto więc podejmować badania naukowe w tym zakresie, a szczególnie zidentyfikować przyczyny niewielkiego zainteresowania jednostek samorządu terytorialnego (JST) tą formułą realizacji inwestycji w Polsce oraz sformułować rekomendacje działań służących zwiększeniu ich zainteresowania w tym zakresie.

Przedmiotem badań recenzowanej rozprawy jest partnerstwo publiczno-prywatne jako forma finansowania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Autor słusznie zwraca uwagę na niewystarczające wykorzystanie PPP w finansowaniu inwestycji realizowanych przez JST w naszym kraju. Stwierdza również, że w literaturze przedmiotu brakuje pogłębionej analizy zrealizowanych umów PPP, szczególnie w zakresie występujących

rodzajów ryzyka oraz niewystarczające jest omówienie przyczyn rozpoczętych, ale niezrealizowanych umów PPP. Taki stan rzeczy skłonił Autora do zaproponowania zarysu koncepcji rozwoju PPP jako formy finansowania inwestycji samorządowych w Polsce służącej zwiększeniu wykorzystania PPP w realizacji tych inwestycji.

We wstępie recenzowanej rozprawy Autor pisze, że „można sformułować problem badawczy, który głosi, że wobec rosnącego nieproporcjonalnie do potrzeb potencjału inwestycyjnego samorządu terytorialnego konieczne jest poszukiwanie alternatywnych źródeł finansowania, a jednym z rozwiązań może być partnerstwo publiczno-prywatne (PPP), tym bardziej że skala wykorzystania PPP jest niewielka w odniesieniu do zainteresowania” (s. 12-13). Oceniając sformułowanie problemu badawczego należy stwierdzić, że nie jest ono precyzyjne pod względem jasności wyводу, jak i stylu pisania Autora. Po pierwsze problem badawczy to nie osoba, a więc problem badawczy nie może coś głosić, lecz problem badawczy na czymś polega, czegoś dotyczy. Po drugie trudno zrozumieć sformułowanie Autora – „rosnący nieproporcjonalnie do potrzeb potencjał inwestycyjny samorządu terytorialnego”. Autor używa terminu potencjał inwestycyjny, ale nie wyjaśnia co przez to rozumie i od czego ten potencjał zależy. Ponadto mówi o potencjale inwestycyjnym samorządu terytorialnego, a przecież podmiotem badania, zgodnie z tematem rozprawy, są jednostki samorządu terytorialnego, a nie samorząd terytorialny. Nie wskazuje też o jakie potrzeby JST chodzi oraz nie wyjaśnia takich terminów jak: inwestycje JST, potrzeby inwestycyjne JST, wydatki inwestycyjne JST, przy czym terminy te stosuje zamiennie.

Reasumując, uważam, że problem badawczy został właściwie wybrany, jest ważny i aktualny oraz istotny ze względu na swoje implikacje teoretyczne i praktyczne.

Ocena sformułowania celów rozprawy i hipotez badawczych

Jednym z podstawowych kryteriów oceny rozprawy naukowej jest spójność w określeniu jej tematu, celu głównego i hipotezy głównej.

Głównym celem recenzowanej rozprawy jest „opracowanie zarysu koncepcji rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w JST w Polsce”. Takie sformułowanie celu głównego recenzowanej rozprawy jest wprawdzie powiązane z jej tematem, ale zauważyć można pewien dysonans, gdyż w temacie pracy mowa jest o koncepcji rozwoju PPP w Polsce, a w celu rozprawy o opracowaniu zarysu tej koncepcji. Autor na s. 13 wyjaśnia, co rozumie przez zarys tej koncepcji – „propozycja rekomendacji działań mających służyć ulepszeniu i rozszerzeniu możliwości wykorzystania potencjału partnerstwa publiczno-prywatnego dla rozwoju gospodarczego realizowanego przez jednostki samorządu terytorialnego”. Autor ma

świadomość, że „tak sformułowany zarys koncepcji rozwoju nie stanowi kompleksowego systemu rozwiązań służących organizacji i wdrożeniu projektów PPP w samorządzie terytorialnym”. Ponadto stwierdza, że „W zamyśle autora jest to rekonesans badawczy, którego wyniki mogą stanowić przyczynek do dalszych badań nad opracowaniem wyżej wspomnianych całościowych rozwiązań”. Należy zwrócić uwagę, że nieprecyzyjne sformułowania Autora - „ulepszanie i rozszerzanie możliwości...”, „kompleksowy system rozwiązań...”, „rekonesans badawczy...”, „całościowe rozwiązania...” utrudniają ocenę realizacji celu badawczego.

Autor określił również sześć celów szczegółowych,.

1. krytyczny przegląd teorii rozwoju gospodarczego dla określenia roli inwestycji samorządowych,
2. charakterystyka specyfiki inwestycji w jednostkach samorządu terytorialnego,
3. zbadanie zdolności jednostek samorządu terytorialnego do realizacji zadań inwestycyjnych,
4. określenie wartości inwestycji samorządowych zrealizowanych w formule PPP w stosunku do wydatków inwestycyjnych ogółem jednostek samorządu terytorialnego w Polsce w latach 2007–2023,
5. identyfikacja cech projektów inwestycyjnych zrealizowanych w formule PPP przez jednostki samorządu terytorialnego w Polsce w latach 2009–2023,
6. sformułowanie rekomendacji działań służących zwiększeniu wykorzystania partnerstwa publiczno-prywatnego w finansowaniu inwestycji jednostek samorządowych w Polsce.

Reasumując, sformułowania przedmiotu badań (tematu) oraz celu głównego i celów szczegółowych są spójne. Autor zrealizował cel główny rozprawy, opracowując zarys koncepcji rozwoju PPP w JST, a konkretnie podejmując próbę sformułowania rekomendacji służących zwiększeniu wykorzystania PPP przez JST na etapie przedrealizacyjnym i etapie eksploatacji inwestycji samorządowych. Ponadto zrealizował sformułowane cele szczegółowe w następujących po sobie częściach rozprawy, prowadząc badania teoretyczne i empiryczne.

Dla oceny rozprawy doktorskiej kluczowe znaczenie ma jej teza, albowiem wysiłek wkładany w jej przygotowanie winien zmierzać w kierunku udowodnienia postawionej tezy lub weryfikacji trafności sformułowanej hipotezy badawczej, czy też hipotez badawczych. Sformułowanie hipotezy powinno być precyzyjne i zawierać konkretne założenie (pytanie badawcze), które Autor weryfikuje (poszukuje odpowiedzi na zadane pytanie).

Autor nie sformułował hipotezy głównej, która korespondowałaby z celem głównym rozprawy oraz nie sformułował hipotez pomocniczych, które korespondowałyby z celami szczegółowymi (celami pomocniczymi). Sformułował natomiast trzy pytania badawcze i dwie hipotezy. Powstaje jednak pytanie czy potrzebne było formułowanie pytań badawczych oraz

hipotez badawczych. Lepiej było pozostać przy sformułowanych pytaniach badawczych, które lepiej korespondują ze strukturą i zawartością recenzowanej rozprawy.

Autor sformułował trzy cele badawcze:

1. od czego zależy zdolność JST do realizacji zadań inwestycyjnych?
2. jakie są bariery wykorzystania PPP przez JST w Polsce?
3. czy istnieją zbiory cech inwestycji samorządowych realizowanych w formule PPP specyficznych dla poszczególnych typów jednostek samorządowych?

Autor sformułował dwie hipotezy badawcze i podjął próbę ich weryfikacji w poszczególnych częściach rozprawy, prowadząc badania teoretyczne i empiryczne z zastosowaniem wybranych metod badawczych. Sformułowane hipotezy badawcze korespondują z przeprowadzonymi badaniami w zakresie wydatków inwestycyjnych JST i ich sytuacji finansowej (warunkującej zdolność do realizacji inwestycji samorządowych) oraz z analizą umów PPP na podstawie dostępnej bazy danych.

W pierwszej hipotezie badawczej Autor założył, że „W zależności od typu JST można zaproponować różne zestawy cech inwestycji, które zwiększają szansę wykorzystania partnerstwa publiczno-prywatnego w realizacji inwestycji sektora samorządowego w Polsce”. W celu weryfikacji tej hipotezy wykorzystał narzędzia statystyczne, a konkretnie analizę korespondencji, za pomocą której potwierdził występowanie różnych zestawów cech inwestycji zależnie od typu JST, które zwiększają szanse wykorzystania PPP w realizacji inwestycji samorządowych.

W drugiej hipotezie badawczej Autor założył, że „Analogicznie jak w krajach o wysoko rozwiniętym poziomie PPP, także w Polsce możliwe jest zwiększenie udziału stosowania umów PPP w realizacji inwestycji JST”. Do jej weryfikacji wykorzystał analizę porównawczą dostępnej literatury przedmiotu, testy statystyczne porównujące w różnych okresach wskaźniki opisujące zakres działalności inwestycyjnej JST i potwierdził, że w Polsce możliwe jest zwiększenie udziału stosowania umów PPP w realizacji inwestycji JST”.

Reasumując, stwierdzam, że procedura formułowania hipotez jest właściwa, gdyż zostały sformułowane po systematycznym i krytycznym przeglądzie literatury przedmiotu i korespondują z głównym celem badawczym oraz z tematem recenzowanej rozprawy.

Ocena struktury rozprawy i jej zawartości

Rozprawa doktorska przedłożona przez Wnioskodawcę liczy 313 stron i zawiera streszczenie w języku polskim i w języku angielskim, spis treści, wstęp, cztery rozdziały,

zakończenie, załączniki (15), bibliografię (ponad 300 pozycji), spis tabel (20), spis wykresów (20), spis rysunków (3).

Struktura rozprawy jest podporządkowana realizacji postawionych celów badawczych i weryfikacji hipotez badawczych. Można w niej wyodrębnić część teoretyczną i empiryczną, brakuje jednak części metodycznej, w której Autor opisałby metody badawcze zastosowane w rozprawie i omówił decyzje podejmowane w trakcie badań, a także trudności (wyzwania) napotkane podczas ich prowadzenia (częściowo Autor zrobił to w zakończeniu rozprawy).

W rozdziale pierwszym Autor omówił genezę współczesnego samorządu terytorialnego, zasady jego funkcjonowania, zadania poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego w Polsce, kompetencje do ich realizacji oraz perspektywy finansowe funkcjonowania JST w naszym kraju. W rozdziale tym Autor wykazała się dobrą znajomością analizowanych zagadnień, które zostały przedstawione w odpowiednim zakresie.

W rozdziale drugim Autor zajął się wyjaśnieniem znaczenia działalności inwestycyjnej JST dla rozwoju gospodarczego, przedstawiając główne teorie rozwoju gospodarczego i analizując ich wpływ na rozwój regionalny. Omówił specyfikę procesu inwestycyjnego w podsektorze samorządowym oraz źródła finansowania inwestycji samorządowych. Podobnie jak w rozdziale pierwszym, Autor wykazał się dobrym poziomem wiedzy w zakresie omawianych zagadnień oraz pogłębionym studiowaniem literatury przedmiotu.

W rozdziale trzecim Autor wyjaśnił rolę PPP w finansowaniu inwestycji samorządowych. Przedstawił genezę PPP, zidentyfikował interesariuszy w projektach PPP, wskazał zalety wybranych modeli PPP, zidentyfikował uwarunkowania organizacyjno-prawne PPP oraz perspektywy rozwoju rynku PPP w Polsce. Autor wykazał się bardzo dobrą znajomością problematyki badawczej przedstawiając wiele aspektów realizacji projektów inwestycyjnych JST realizowanych w formule PPP.

W rozdziale czwartym Autor przeprowadził analizę struktury i dynamiki wydatków inwestycyjnych JST w Polsce w latach 2007–2023. Następnie poddał analizie 183 umowy PPP zrealizowane przez JST w Polsce w latach 2009–2023 ze szczególnym uwzględnieniem rodzajów ryzyka w projektach PPP. Warto zwrócić uwagę na dużą liczbę zebranych danych i długi okres badawczy, co pozwoliło Autorowi na opracowanie zarysu koncepcji rozwoju PPP w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce.

Reasumując, Autor prowadząc badania teoretyczne i empiryczne służące realizacji sformułowanych celów i hipotez badawczych:

1. omówił teorie rozwoju gospodarczego w celu określenia znaczenia inwestycji samorządowych w rozwoju regionu,

2. scharakteryzował warunki rozwoju JST w kontekście realizacji inwestycji,
3. wskazał w jaki sposób realizacja inwestycji samorządowych różni się od klasycznego podejścia do inwestycji w sektorze prywatnym (złożoność, interesariusze, różnice w przebiegu etapów i faz procesu inwestycyjnego),
4. zidentyfikował przyczyny niewystarczającego wykorzystania PPP w realizacji inwestycji samorządowych w Polsce,
5. przeprowadził analizę ilościową dla danych jakościowych i na jej podstawie wyodrębnił trzy grupy projektów PPP realizowanych przez JST w Polsce w badanym okresie wykorzystując dostępną bazę projektów PPP,
6. przeprowadził analizę jakościową rodzajów ryzyka wskazywanych przez podmioty publiczne i prywatne w projektach PPP realizowanych w Polsce, identyfikując też błędy w raportowaniu rodzajów ryzyka,
7. przeprowadził analizę wydatków inwestycyjnych JST w odniesieniu do wydatków inwestycyjnych całego sektora publicznego oraz określił udział wydatków na inwestycje samorządowe zrealizowane w formule PPP na tle wydatków inwestycyjnych JST w latach 2009–2023 w Polsce,
8. opracował zarys koncepcji rozwoju PPP jako formy finansowania inwestycji JST w Polsce, służącej zwiększeniu wykorzystania PPP w realizacji inwestycji samorządowych, poprzez sformułowanie rekomendacji działań, które powinny być podjęte w celu wsparcia wykorzystania formuły PPP w realizacji inwestycji samorządowych w Polsce.

Ocena zastosowanych metod badawczych

Przyjęta w rozprawie metodyka badań oparta jest na integracji metod jakościowych i ilościowych. Autor wykorzystał metody jakościowe - krytyczna analiza literatury przedmiotu, analiza opisowa oraz metody ilościowe - metody statystyczne do analizy dynamiki szeregów czasowych oraz testów statystycznych umożliwiających weryfikację istotności różnic między wyodrębnionymi grupami projektów PPP, a także wielowymiarową analizę korespondencji do analizy cech jakościowych w umowach PPP. Autor właściwie wybrał metody badawcze służące realizacji celów rozprawy i weryfikacji hipotez badawczych.

Okres badawczy przyjęty w rozprawie jest zróżnicowany. W zakresie: analizy regulacji prawnych dotyczących umów PPP obejmuje lata 2005-2023; analizy struktury i dynamiki wydatków inwestycyjnych JST - lata 2007–2023 i analizy 183 umów PPP - lata 2009–2023.

Ocena wykorzystanej bibliografii i źródeł danych

Autor właściwie dobrał i wykorzystał liczne źródła literatury przedmiotu, w tym monografie i prace badawcze w czasopiśmie naukowych w języku polskim i angielskim (zdecydowana przewaga publikacji w języku polskim). Wykorzystał również źródła literatury firmowej, tj. dane Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (informacje o zrealizowanych i potencjalnych projektach PPP), dane Banku Danych Lokalnych (informacje o dochodach i wydatkach JST ogółem, jak i poszczególnych kategorii JST) oraz różnego rodzaju opracowania ze źródeł internetowych. Wykorzystana literatura przedmiotu jest ściśle powiązana z problematyką badawczą i w miarę aktualna. Zebrane dane empiryczne są aktualne.

W trakcie prowadzonych badań empirycznych Autor napotkał na problem dostępności danych potrzebnych do oceny realizowanych umów PPP, co miało też wpływ np. na identyfikację wad PPP w praktyce gospodarczej w naszym kraju. Autor zwrócił uwagę, że dane te nie były wystarczająco precyzyjnie prezentowane, co powodowało trudności w identyfikacji przedmiotu, zakresu, źródeł finansowania, rodzajów ryzyka w umowach PPP. Autor słusznie zauważa, że taki stan rzeczy ogranicza również przydatność wspomnianej bazy w podejmowaniu decyzji przez interesariuszy w projektach PPP (JST, partnerzy prywatni, instytucje finansujące, organizacje społeczne, liderzy społeczni itd.) w wyborze tej formy współpracy JST z partnerem prywatnym w celu realizacji inwestycji samorządowych. Kolejnym ograniczeniem dla badań był brak możliwości identyfikacji wszystkich przyczyn odstąpienia od realizacji umów PPP, gdyż dane dotyczące tych umów nie są w pełni upubliczniane. Autor podkreśla, że obszerna jest dokumentacja w tym zakresie i zawierająca klauzule poufności z uwagi na zastrzeżenia partnerów prywatnych. Udostępnienie tej dokumentacji może nastąpić poprzez złożenie wniosku do władz samorządowych, który może być rozpatrzony odmownie.

Ocena aspektów formalnych rozprawy

Autor posługuje się w miarę jasnym i poprawnym językiem pod względem gramatyki, ortografii, interpunkcji i z reguły stosuje poprawną terminologię. Rozprawa została napisana zgodnie z wymaganiami edytorskimi i techniką pisania rozprawy doktorskiej. Poniżej wskazuję błędy merytoryczne, stylistyczne i edytorskie popełnione przez Autora.

Błędy merytoryczne:

- nieprecyzyjnie używanie terminu „samorządy”, czy też jednostki samorządowe w odniesieniu do JST ogółem oraz różnych szczebli samorządu terytorialnego; pomimo, że w praktyce powszechnie używa się tego terminu, to jednak w rozprawie doktorskiej nie

powinno mieć to miejsca, zwłaszcza, że Autor w rozdziale pierwszym omówił istotę i ustrój samorządu terytorialnego w Polsce,

- niezrozumiały termin „wojewódzka struktura samorządowa” (s. 40),
- niezrozumiały termin „instrument budżetów JST” (s. 44) w kontekście subwencji oświatowej, a konkretnie części subwencji ogólnej potocznie zwanej subwencją oświatową; subwencja ogólna jest źródłem finansowania JST i można ją uznać za element struktury budżetu, ale nie instrument budżetu; Autor nie powinien używać liczby mnogiej w odniesieniu do budżetu JST, lecz liczbę pojedynczą, gdyż każda JST ma jeden budżet a nie kilka budżetów,
- zamienne posługiwanie się terminami – umowa, przedsięwzięcie, projekt PPP bez precyzyjnego wyjaśnienia tych terminów,
- niedoprecyzowany tytuł rozdziału I – „Rola i znaczenie jednostek samorządu terytorialnego w Polsce” – rola i znaczenie to terminy bliskoznaczne; w tytule tego rozdziału występuje rozbieżność, gdyż Autor wskazuje na JST, a w tytułach podrozdziałów na samorząd terytorialny (powinno być tutaj wskazanie na JST, tak jak w temacie rozprawy),
- „ramy czasowe niniejszej pracy” – zamiast okres badawczy.

Warto też zwrócić uwagę, że precyzyjne określenie tytułu formy graficznej (tabeli, rysunku, wykresu) pozwala uniknąć niejasności i ograniczyć ryzyko błędnych interpretacji. Autor nie ustrzegł się popełnienia błędów w tytułach następujących wykresów.

- Wykres 2.1. Udział wydatków inwestycyjnych w dochodach JST w podziale na szczeble samorządu w latach 2007–2023 – udział wydatków inwestycyjnych w jakich dochodach?.
- Wykres 2.2. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem JST w podziale na szczeble samorządu w latach 2007–2023 – wydatki inwestycyjne jakiego podmiotu?.
- Wykres 2.8. Inwestycje JST, inwestycje sektora publicznego i udział wydatków inwestycyjnych JST w inwestycjach sektora publicznego w latach 2008–2022 w mld zł – chodzi raczej o wydatki inwestycyjne JST, wydatki inwestycyjne sektora publicznego i udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach inwestycyjnych sektora publicznego w latach 2008–2022 (jednostki pomiaru nie są jednorodne i nie powinny zostać zamieszczone w tytule formy graficznej, lecz w jej legendzie).
- Wykres 2.9. Inwestycje PPP, inwestycje JST i udział inwestycji PPP w inwestycjach JST w latach 2009–2023 w mld zł – chodzi raczej o wydatki inwestycyjne JST realizowane w formule PPP, wydatki inwestycyjne JST, udział wydatków inwestycyjnych JST realizowanych w formule PPP w wydatkach inwestycyjnych JST w latach 2008–2022

(jednostki pomiaru nie są jednorodne i nie powinny zostać zamieszczone w tytule formy graficznej, lecz w jej legendzie).

- Wykres 4.1. Wydatki inwestycyjne i ogółem województw samorządowych w mld zł w latach 2007–2023 – chodzi raczej o wydatki inwestycyjne i wydatki ogółem województw.

Błędy stylistyczne:

- „struktura sektorowa udziału środków UE w umowach PPP” (s. 181) – o co chodzi?,
- „rozdział przedstawia”, czy też „rozdział skupia się” (s. 16-17) – rozdział nie jest osobą, to Autor skupił się nad np. omówieniem jakiegoś problemu w konkretnym rozdziale rozprawy,
- rozpoczynanie zdania lub tekstu akapitu od spójników (np. natomiast).

Błędy edytorskie:

- niepoprawna numeracja stron, gdyż strona tytułowa nie została ujęta w numeracji całego tekstu recenzowanej rozprawy, co też spowodowało, że numeracje podane w spisach rozprawy (spis treści, spisy form graficznych, załączniki) są nieoprawne; taki stan rzeczy utrudnia poszukiwanie poszczególnych fragmentów pracy (np. rozdział 1 rozpoczyna się zgodnie ze spisem treści od strony 10, a faktycznie od s. 11),
- spis treści nie został przygotowany w formie umożliwiającej automatyczne przejście w wersji elektronicznej do poszczególnych części rozprawy,
- Autor wyjaśnia pojęcie PPP na podstawie krytycznej analizy literatury przedmiotu oraz aktów prawnych w sposób mało przejrzysty; mógł to zrobić wykorzystując formy graficzne (np. w tabeli) i sformułować własne podejście terminologiczne do PPP.

Zalety i wady recenzowanej rozprawy doktorskiej

Zalety:

- umiejętność identyfikacji luki badawczej i dobrze zidentyfikowany problem badawczy korespondujący z tematem rozprawy,
- odpowiednio dobrana literatura przedmiotu ze znaczącym udziałem publikacji w języku polskim,
- umiejętność krytycznego przeglądu literatury przedmiotu,
- odpowiednio uporządkowane i przedstawione dane empiryczne,
- odpowiednio zastosowane metody analizy statystycznej,
- świadomość ograniczeń w prowadzonych badaniach oraz wsadzanie kierunków dalszych badań w zakresie problemu badawczego sformułowanego w recenzowanej rozprawie.

Wady:

- sformułowanie celu głównego rozprawy jak również jej tematu powinno w pełniejszym zakresie odzwierciedlać zawartość rozprawy,

- niepotrzebne jednoczesne formułowanie pytań badawczych oraz hipotez badawczych,
- błędy merytoryczne, stylistyczne i edytorskie wskazane w tekście recenzji,

Wniosek końcowy

Pan mgr Jarosław Białek:

1. podjął próbę opracowania zarysu koncepcji rozwoju PPP jako formy finansowania inwestycji samorządowych, ustalił perspektywy rozwoju PPP, dokonał klasyfikacji rodzajów ryzyka w umowach PPP, zidentyfikował bariery wykorzystania PPP w Polsce, co można uznać za podstawę do stwierdzenia oryginalności rozwiązania problemu naukowego,
2. w sposób usystematyzowany podszedł do problematyki PPP jako formy finansowania inwestycji samorządowych i wykazał się jej dobrą znajomością w części teoretycznej i aplikacyjnej rozprawy; wybrany problem badawczy jest ważny, aktualny i wpisuje się w zagadnienia w ramach dyscypliny naukowej Finanse,
3. przeprowadził badania teoretyczne i empiryczne oraz wykazał się zdolnością do: przeprowadzania analizy, syntetyzowania pozyskanych informacji i formułowania wniosków; uzyskał wyniki, które stanowią źródło informacji oraz umożliwiają odniesienie uogólnień teoretycznych do praktyki gospodarczej funkcjonowania JST, co tym samym potwierdza umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Reasumując, uważam, że recenzowana rozprawa doktorska mgr Jarosława Białka pt. „Koncepcja rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego jako formy finansowania inwestycji jednostek samorządu terytorialnego w Polsce” odpowiada wymogom stawianym rozprawom doktorskim określonym w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017, poz. 1789 z późn. zm.) i wnoszę o jej przyjęcie oraz dopuszczenie do publicznej obrony i tym samym kontynuowanie czynności w ramach przewodu doktorskiego.

dr hab. Maria Jastrzębska, prof. PG

/podpisano elektronicznie/